

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-75/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 26 stycznia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu budżetowego i prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionych przez Radę Gminy Czeremcha

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Beata Chmielewska	– przewodnicząca
Agnieszka Gerasimiuk	– członek
Marlena Stachurska–Janczyło	– członek

opiniuje pozytywnie

- możliwość sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Gminy Czeremcha;
- prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Czeremcha wynikającej z zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Gminy Czeremcha z dnia 28 grudnia 2023 roku: Nr XLVI/284/23 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Czeremcha na 2024 rok oraz Nr XLVI/285/23 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czeremcha na lata 2024–2030.

Rada Gminy Czeremcha uchwaliła na 2024 rok budżet, w którym podstawowe wielkości zaplanowano w następujących wysokościach:

- dochody ogółem – 27 738 946,48 zł, w tym dochody bieżące: 15 457 080,26 zł, dochody majątkowe: 12 281 866,22 zł;
- wydatki ogółem – 32 385 499,07 zł, w tym wydatki bieżące: 16 428 212,19 zł, wydatki majątkowe: 15 957 286,88 zł.

Różnica między planowanymi dochodami i wydatkami budżetu stanowi deficyt w wysokości 4 646 552,59 zł, który zostanie sfinansowany przychodami pochodzącymi z:

- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 896 552,59 zł;
- zaciąganych kredytów – 3 750 000,00 zł.

Łączna kwota planowanych na 2024 rok przychodów wynosi 5 676 552,59 zł (§ 950 – „Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych” – 1 926 552,59 zł; § 952 – „Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym” – 3 750 000,00 zł). Rozchody tytułem spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań zostały zaplanowane na poziomie 1 030 000,00 zł (§ 992 – „Spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów”).

Po przeanalizowaniu bilansu z wykonania budżetu gminy za 2022 rok, sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2022 roku, jak również danych dotyczących wykonania budżetu za rok 2023 Skład Orzekający wskazuje, iż jednostka będzie mogła zaangażować w budżecie 2024 roku przychody wewnętrzne w wysokości 1 926 552,59 zł.

Z wielkości przedstawionych w uchwale w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wynika, że gmina zamierza spłacać zaciągnięty w latach poprzednich i planowany do zaciągnięcia w 2024 roku dług do końca 2030 roku. Najwyższa kwota długu ma wystąpić na koniec 2024 roku w wysokości 8 610 000,00 zł (**co stanowi 31,04% planowanych dochodów budżetowych ogółem, a w odniesieniu do dochodów bieżących – 55,70%**), w kolejnych latach dług ma sukcesywnie maleć. Od 2025 roku prognozuje się dodatnie wyniki budżetów, które służyć będą finansowaniu rozchodów tytułem spłat zaciągniętych wcześniej zobowiązań.

Ujęta w budżecie wielkość spłat istniejącego zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi, jak również realizacja określonych wartości w zakresie dochodów i wydatków bieżących, nie spowoduje w 2024 r. i w latach kolejnych przekroczenia dopuszczanego poziomu indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań, wynikającego z relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Jednocześnie Skład Orzekający zauważa, że w roku 2030 omawiany wskaźnik, co prawda nie przekracza średniej arytmetycznej, o której mowa w tym przepisie, jednak **kształtuje się na zbliżonym poziomie tj. 8,74% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku stanowiącym 8,96%**.

Zachowanie powyższej relacji oparte jest (dla dopuszczalnych limitów spłat) przede wszystkim na założeniu osiągnięcia tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy), a ponadto na projekcji dochodów ze sprzedaży majątku. Dochody z tego źródła przyjęto w latach 2024–2025 w wartościach (odpowiednio) 50 000,00 zł i 40 000,00 zł; poziom tych dochodów nie odbiega od dotychczas realizowanego. Zgodnie z budżetem w roku 2024 wystąpi deficyt operacyjny w wysokości 971 131,93 zł. Uwzględniając fakt, iż gmina na pokrycie planowanego deficytu angażuje m. in. przychody wewnętrzne w postaci wolnych środków w kwocie przewyższającej ujemne saldo operacyjne, Skład Orzekający uznaje, że wymóg równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących, o którym mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, został spełniony. W kolejnych latach zaplanowano nadwyżki operacyjne w przedziale od 1 400 000,00 zł do 1 500 000,00 zł.

Skład Orzekający wskazuje, że przedstawione wartości w prognozie finansowej zasadniczo znajdują uzasadnienie w danych sprawozdawczych z ostatnich lat, uwzględnianych przy ustalaniu dopuszczalnych limitów spłaty zobowiązań w oparciu o relację, o której mowa po prawej stronie nierówności we wzorze określonym w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Przedział wartości nadwyżek operacyjnych osiągniętych w latach 2021–2023 pozostaje w granicach od 1 060 168,48 zł (rok 2021) do 2 617 231,66 zł (rok 2022), a ich średnia arytmetyczna z przywołanego okresu wyniosła 1 651 671,39 zł, a więc jest wyższa od górnej wartości nadwyżek szacowanych w WPF. W ocenie Składu Orzekającego, parametry te zostały oszacowane stosunkowo ostrożnie. **Jednak ze względu na zaprognozowany do 2030 roku okres spłaty zobowiązań, jak również identyfikowane ryzyko niestałości wartości zaprezentowanych w WPF gminy w związku z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem gospodarczym niezbędne jest stałe monitorowanie sytuacji finansowej Gminy Czeremcha w celu zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego.**

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Beata Chmielewska